SVERIGES RIKSDAG

Kommittémotion M

Motion till riksdagen 2026/27:2978

av Jesper Skalberg Karlsson m.fl. (M)

Från regelförenkling till regelminskning- vägen till ett bättre företagsklimat

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utveckla principen om en väg in till myndigheterna för företag och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att företag ska få en samlad tidsplan för tillståndsprocesser som involverar flera myndigheter, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge en huvudmyndighet ansvar för att samordna större investeringars tillståndsprocesser och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att myndigheter ska samordna kompletteringskrav och återanvända information som redan finns hos det offentliga och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att myndigheter löpande ska redovisa skälen till att ett ärende inte kan avgöras när en tidsgräns riskerar att överskridas, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om särskilda snabbspår för strategiskt viktiga investeringar och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa bindande tidsgränser för företagsärenden och tillkännager detta för regeringen.

8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att företagens regelbörda generellt ska minska med 25 procent och med 35 procent för små företag, samt att arbetet ska följas upp genom tydliga och mätbara mål, och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa principen en regel in – två regler ut, så att nya företagsregleringar ska kompenseras genom att befintliga regelkrav avvecklas motsvarande minst dubbla den kostnad som den nya regleringen medför för företagen, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att värna och vidareutveckla de befintliga strukturerna för regelförenkling samt se över hur Förenklingsrådet, Implementeringsrådet och Regelrådet kan samordnas bättre för ett mer sammanhållet och effektivt regelförenklingsarbete, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att bibehålla och vidareutveckla myndigheternas uppdrag att systematiskt minska företagens regelbörda samt säkerställa att arbetet följs upp och redovisas löpande, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka konsekvensutredningarna för nya företagsregler och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om systematisk regelrevision av företagsrelaterade regelverk och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att nya regler särskilt ska prövas utifrån konsekvenserna för små och medelstora företag och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att minska den administrativa regelbördan för företag i enlighet med EU:s mål och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en sammanhållen statlig processledning för större gruv- och mineralprojekt och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att företag ska få en samlad tidsplan för statliga prövningar inom gruv- och mineralnäringen och tillkännager detta för regeringen.

18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen årligen ska redovisa handläggningstider och måluppfyllelse för strategiska råmaterialprojekt och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

En tillståndsgaranti för svenska företag

Sverige ska vara ett av världens bästa länder att starta, driva och utveckla företag i. Företag som vill investera, anställa och bidra till svensk tillväxt ska mötas av tydliga spelregler och effektiva myndighetsprocesser. I dag är verkligheten ofta den motsatta. Ett företag kan ha säkrat finansiering, mark, kompetens och efterfrågan men ändå tvingas vänta åratal på beslut från olika myndigheter.

Problemet är sällan att lagstiftningen saknas. Problemet är att tillståndsprocesserna ofta är splittrade mellan flera myndigheter, saknar gemensam styrning och präglas av osäkerhet kring handläggningstider och kompletteringskrav. Följden blir uppskjutna investeringar, minskad konkurrenskraft och färre arbetstillfällen.

Moderaterna anser att företag ska kunna förutse hur en tillståndsprocess kommer att gå till och hur lång tid den förväntas ta. Den som ansöker om ett tillstånd ska inte själv behöva agera projektledare mellan olika myndigheter. Staten måste ta ett större ansvar för samordningen.

Företag bör därför få en väg in till myndigheterna, en samlad tidsplan för större tillståndsärenden och en ansvarig myndighet som leder processen. Berörda myndigheter ska samordna sina kompletteringskrav och i större utsträckning återanvända uppgifter som redan finns hos det offentliga. När handläggningstider riskerar att överskridas ska företaget få tydlig information om varför processen fördröjs och när beslut kan förväntas.

Sverige konkurrerar med andra länder om investeringar inom industri, energi och ny teknik. Därför bör även särskilda snabbspår övervägas för strategiskt viktiga investeringar som stärker landets konkurrenskraft och försörjningstrygghet.

Moderaterna vill införa bindande tidsgränser för företagsärenden, utveckla principen om en väg in till myndigheterna, ge en huvudmyndighet ansvar för större investeringars tillståndsprocesser, införa samlade tidsplaner och stärka myndigheternas ansvar för samordning och transparens.

Från regelförenkling till regelminskning

Under lång tid har politiken talat om regelförenkling. Trots detta upplever många företagare att regelbördan fortsätter att öka. För små och medelstora företag kan administration, rapportering och myndighetskontakter innebära kostnader som är oproportionerligt stora i förhållande till verksamhetens storlek. Tid och resurser som skulle kunna användas till investeringar, innovation och nya arbetstillfällen går i stället åt till att hantera regelkrav.

Regler behövs för att upprätthålla konkurrens, trygghet och rättssäkerhet. Men regler som inte längre fyller sin funktion eller som medför större kostnader än nytta måste kunna omprövas och avvecklas. Moderaternas målsättning är därför att minska företagens samlade regelbörda med minst 30 procent. Det är en ambitionshöjning som kräver att regelförenklingsarbetet bedrivs långsiktigt, systematiskt och med tydligt mätbara resultat. Målet bör omfatta såväl administrativa kostnader som andra kostnader för regelefterlevnad, med särskilt fokus på små och medelstora företag.

En viktig del i detta arbete är principen om en regel in – två regler ut. För att principen ska leda till verklig regelminskning måste den utgå från företagens kostnader, inte enbart från antalet regler. När en ny reglering införs bör därför befintliga regelkrav avvecklas eller förenklas så att företagens kostnader minskar med minst dubbla den beräknade kostnaden för den nya regleringen. På så sätt säkerställs att nya regelkrav inte leder till en successivt växande regelbörda.

Under den gångna mandatperioden har viktiga strukturella åtgärder vidtagits för att stärka regelförenklingsarbetet, bland annat genom Förenklingsrådet, Implementeringsrådet och Regelrådet. Dessa funktioner utgör en viktig grund för ett mer systematiskt arbete med att minska företagens regelbörda och bör värnas och vidareutvecklas. Samtidigt finns anledning att se över hur de olika funktionerna kan samordnas bättre genom tydligare ansvarsfördelning, effektivare informationsutbyte och gemensam uppföljning. Målet bör vara en mer sammanhållen och effektiv process för regelförenkling, från granskning av nya regelkrav till översyn och avveckling av befintliga regler.

För att arbetet ska ge bestående resultat måste regelförenkling också vara en integrerad del av myndigheternas ordinarie verksamhet. De uppdrag om regelförenkling som har givits ett stort antal myndigheter bör därför ligga kvar och vidareutvecklas. Myndigheterna behöver ha ett tydligt och långsiktigt ansvar för att identifiera onödiga regelkrav, föreslå förenklingar och redovisa vilka konkreta kostnadsminskningar arbetet

leder till för företagen. Regelförenkling ska inte vara en tillfällig insats utan en självklar del av den statliga förvaltningens löpande arbete.

Samtidigt behöver konsekvensutredningarna för nya regler bli mer träffsäkra och större företagsrelaterade regelverk regelbundet utvärderas. Särskild hänsyn ska tas till hur nya regler påverkar mindre företag, som ofta har begränsade administrativa resurser.

EU:s mål är att minska de administrativa kostnaderna med minst 25 procent för alla företag och minst 35 procent för små och medelstora företag. Sverige bör bidra till att dessa mål uppnås.

Att minska företagens regelbörda med minst 30 procent kräver mer än enskilda förenklingsåtgärder. Det förutsätter tydlig politisk styrning, ett långsiktigt ansvar hos myndigheterna och en sammanhållen struktur för att identifiera, genomföra och följa upp regelminskningar. Regelförenkling måste vara en integrerad del av arbetet för att stärka svensk konkurrenskraft, företagande och tillväxt.

En sammanhållen tillståndsprocess för svensk gruvnäring

Sverige har stora tillgångar på mineral och metaller som är avgörande för såväl den industriella utvecklingen som den gröna omställningen. Samtidigt kännetecknas gruvetableringar av långa och komplicerade tillståndsprocesser som involverar flera myndigheter och olika lagstiftningar.

I juli 2026 presenterade regeringen en ny mineralstrategi med bland annat förenklade tillståndsprocesser som ett prioriterat område. Sex länsstyrelser har också fått i uppdrag att vara kontaktpunkter enligt EU:s förordning om kritiska råmaterial och förordning om nettonollindustri. Den fortsatta samordningen bör bygga vidare på dessa funktioner.

Trots att regeringen genomfört flera reformer och tillsatt utredningar återstår betydande utmaningar. Vägen från prospektering till färdig gruva kan fortfarande ta mycket lång tid. Detta riskerar att minska Sveriges attraktivitet som investeringsland och försvåra utvinningen av strategiskt viktiga råvaror.

Moderaterna anser att staten bör ta ett tydligare ansvar för att samordna processerna kring större gruvinvesteringar. Företag ska få en samlad tidsplan och tydlig processledning genom hela prövningskedjan. Berörda myndigheter ska samordna sina kompletteringskrav och undvika att samma information efterfrågas flera gånger.

För projekt som omfattar strategiska råmaterial bör uppföljningen av handläggningstider och måluppfyllelse stärkas. Ökad öppenhet kring

handläggningstider skapar bättre drivkrafter för effektivisering och gör det lättare att identifiera flaskhalsar i systemet.

Moderaterna vill införa en sammanhållen statlig processledning för större gruvprojekt, ge företag samlade tidsplaner för prövningarna och säkerställa en tydlig uppföljning av handläggningstider för strategiska råmaterialprojekt.

Jesper Skalberg Karlsson (M)

Anna af Sillén (M)

Crister Carlsson (M)

Elise Ryder Wikén (M)

Edmir Mehmeti (M)